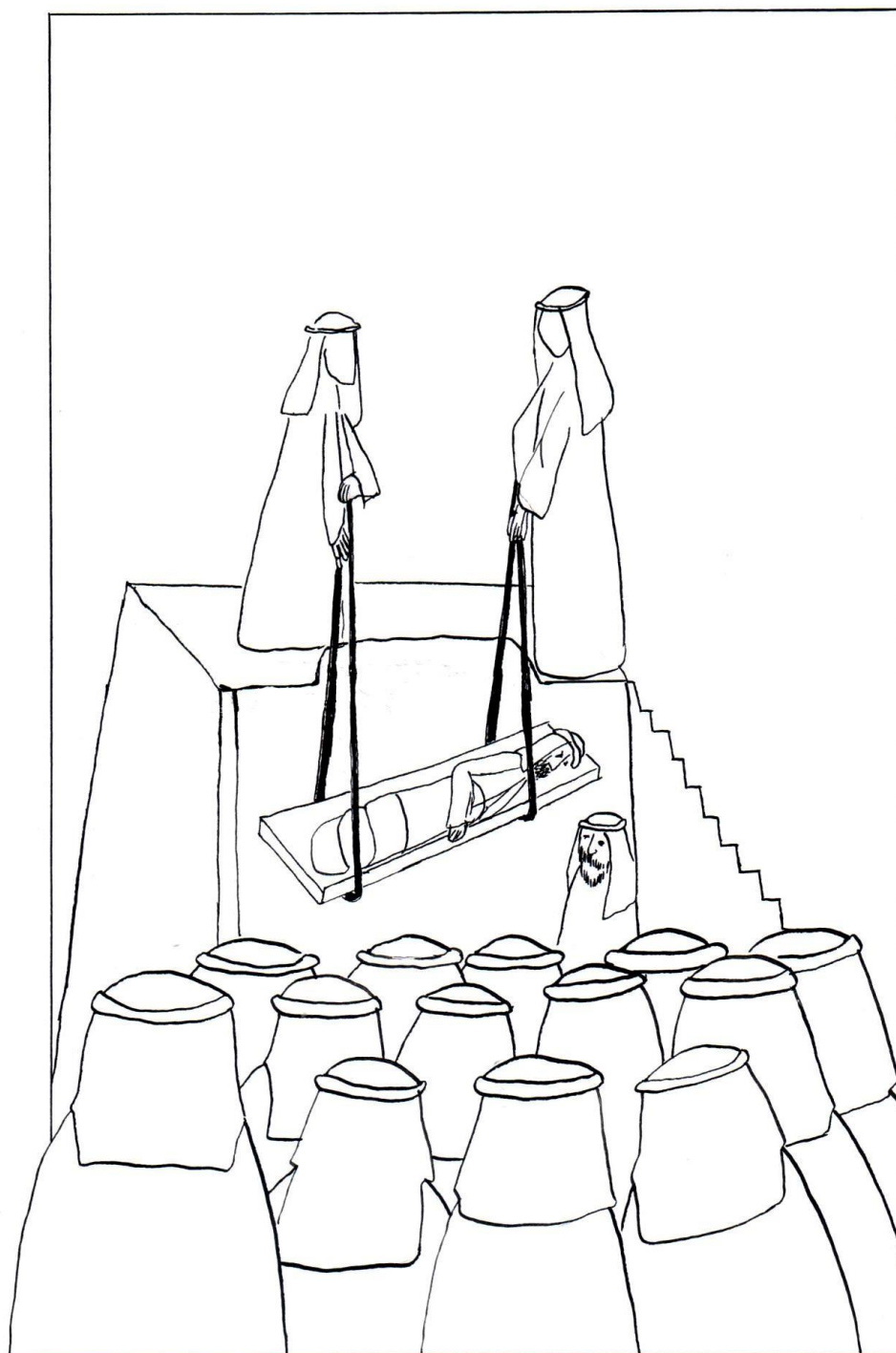

**Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému:
„Synu, odpouštějí se ti hříchy.“**

7. neděle v liturgickém mezidobí cyklu B

Evangelium (Mk 2,1–12)

Když se Ježíš po několika dnech vrátil do Kafarna, proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo. Tu k němu přicházeli s ochrnutým, čtyři ho nesli. Pro množství lidí se s ním nemohli k němu dostat. Proto nad tím místem, kde byl Ježíš, odkryli střechu, udělali otvor a spustili dolů lehátko, na kterém ochrnutý ležel. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Synu, odpouštějí se ti hříchy.“ Seděli tam však někteří z učitelů Zákona a ve svém srdci uvažovali: „Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh.“ Ježíš hned svým duchem poznal, že tak u sebe uvažují, a řekl jim: „Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější – říci ochrnutému: ‘Odpouštějí se ti hříchy’, nebo říci: ‘Vstaň, vezmi své lehátko a chod’? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy“ – řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!“ On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni žasli, velebili Boha a říkali: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo. Pro Marka je typické, že zvěst o Ježíšovi se rozšiřuje „z doslechu“. Shromáždí se tolik lidí, že nestačí místo u dveří – možná tyto dveře vedly přímo na ulici, možná vedly na dvůr (a pak by se jednalo o prostor mezi dveřmi a zdí dvora). A právě do této situace „evangelizace v plném proudu“ přichází nečekaně a „nezvaně“ nemocný na lehátko (řecké slovo napovídá, že se jedná o lehátko skromnější, pro chudého). Pro nedostatek místa je třeba vynést nemocného na střechu (zřejmě po schodech po straně). Je to člověk ochrnutý, odkázaný na pomoc druhých. Chybějící prosba o uzdravení je „víc než dostatečně“ nahrazena mimořádným úsilím o vynesení nemocného před Ježíše.

Synu, odpouštějí se ti hříchy. Ježíš však, místo aby daroval kýžené uzdravení, vyslovuje „slovo povzbuzení“, běžné ve vyprávěních o uzdravení („měj odvalu“). Avšak toto slovo je zvláštní a ojedinělé, zcela nečekané: „jsou ti odpuštěny hříchy“! Odpuštění se děje na základě víry. Zřejmě se zde myslí i víra ochrnutého (a nejen nosičů) – právě jemu je totiž adresováno slovo odpuštění, které je možné přijmout jen vírou; tato víra ochrnutého se tedy zjevně předpokládá. Víra je u Marka obvyklým prvkem a zpravidla předchází zázraku, ale nemusíme jí rozumět nic víc než očekávání, důvěru v Ježíšovu

pomoc. Jen v tomto úryvku (u Marka) Ježíš osobně odpouští hříchy. Neděje se tak ale proto, aby se potvrdila lidová představa o nemoci jakožto důsledku hříchu, ale aby se skrze následné uzdravení potvrdila Ježíšova moc odpouštět. Pán se na ochrnutého obrací oslovením „synu“ (podobně jako na apoštoly, Mk 10,24). I když je odpuštění uděleno „formulací“ v trpném rodu (pasivum divinum – Bůh je podmětem činu), samotný Ježíš odpouští. Stírá se tedy rozdíl mezi Ježíšovým a Božím jednáním.

„Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh.“ „Správně“ uvažují učitelé zákona, že jen Bůh může odpouštět (Ex 34,7; Iz 43,25), a že se tedy Ježíš na první pohled rouhá. V tehdejší židovské teologii ani velekněz, ani Mesiáš neměl právo odpouštět. Mesiáš měl nanejvýš zničit soudem hříšníky a démonické mocnosti. Trest za rouhání byla smrt (Nm 15,30n). Velmi důležité je, že Ježíš vidí do srdce reptajících učitelů zákona; rozpoznání myšlenek srdce bylo výsadou Boží (1 Kr 8,39). Tím Kristus ukazuje, že si neosobuje nelegitimně božskou moc odpouštět hříchy, vždyť má božské schopnosti. A toto dokazuje i následným uzdravením.

Aby však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy, řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!“ Titul „syna člověka“ se na tomto místě objevuje proto, že se především s touto postavou spojovaly různé výsady Boží (i když zrovna ne odpuštění hříchů). Opět je tedy středem zájmu evangelisty „Ježíšova identita“. Učitelé zákona, ve snaze „hájit“ Boha a bojovat „za Boha“, ve skutečnosti „bojují proti Bohu“, který má novou lidskou tvář v Kristu. Uzdravení je argumentem ve prospěch Ježíšovy moci odpouštět. Celý člověk je osvobozen: duše od hříchu, tělo od nemoci. Lidé reagují údivem (přirozenou reakcí na mimořádný čin) a oslavením Boha. Ježíšova moc je dalším projevem „Božího království“ přítomného už zde („přiblížilo se Boží království“, Mk 1,15) a „postupujícího“ i přes odpor některých jednotlivců.

SHRNUTÍ

Už v Kafarnau se „mnoha způsoby“ prokázalo, že v Ježíšově blízkosti je uzdravován život. Nyní však se má ještě zřetelněji projevit, do jaké hloubky zasahuje toto uzdravení – až do samotného nitra člověka, do vztahu s Bohem, vztahu narušeného a nemocného. V tomto úryvku se odehrává zjevení Kristovy moci: nejen skrze slovo, ale i skrze čin dotvrzující slovo (Ježíš uzdravuje „uvnitř“ i „navenek“). Navíc se Kristus ukazuje také jako ten, který čte v lidských srdcích. Právě „čtením srdce“ začíná kontroverze s učiteli zákona, a ne „slovní výměnou“ jako v jiných případech.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

V evangeliu čteme: „Čtyři ho nesli.“ Mohli bychom říci, že my také někoho nosíme ve svém srdci. Jsou to třeba naši rodiče, sourozenci, kamarádi, spolužáci. Ti čtyři z evangelia nesli svého kamaráda k Ježíši. Podobně to můžeme udělat i my: nést ty, které máme v srdci, k Ježíši. Můžeme při své modlitbě říkat: „Pane Ježíši, prosím Tě za své rodiče, za svého brášku, kterého bolí zuby, za svého kamaráda, který Tě ještě nezná.“ Tak je přinášíme k Ježíši, který má moc každého vysvobodit, zachránit a uzdravit.

Starší:

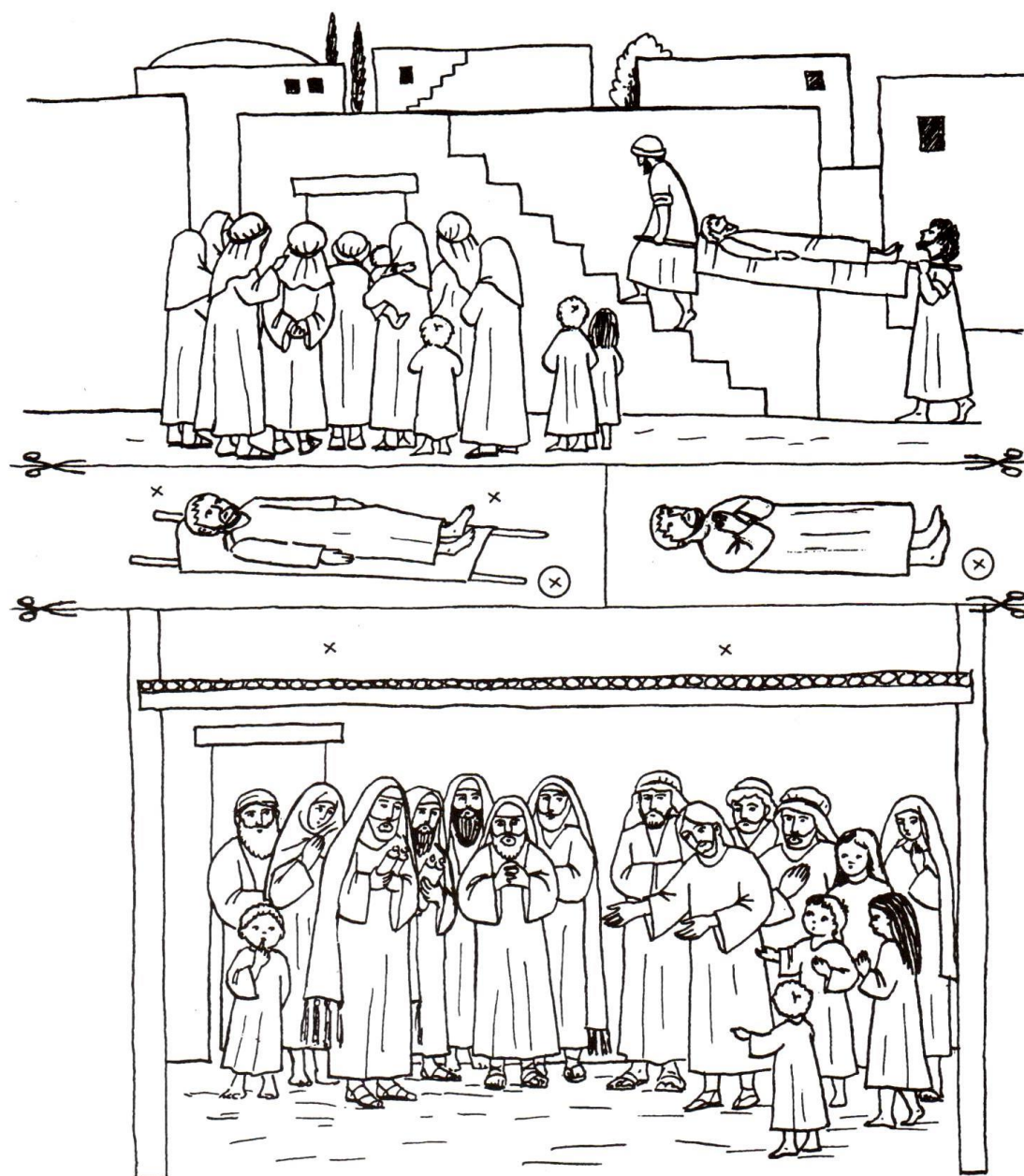
Někdy se nám může zdát, že jsme provedli něco tak strašného, že už se z toho nedostaneme, že už nám to ani Bůh nemůže odpustit. To je ale naprostý nesmysl! Kdyby to tak bylo, Ježíš by zemřel na kříži zbytečně! Bůh nám rád odpouští všechna naše provinění ve chvíli, kdy o to stojíme a něco pro to děláme. Našel bys v našem úryvku důkaz tohoto Božího odpouštění?

Zkusme si

Mladší / Starší

Ve skupině či doma si můžete vyzkoušet, že odnést kohokoliv na lehátko (třeba z prostěradla) není vůbec lehké! Vymyslete způsob, jak byste někomu společně mohli „ulehčit život“ a jak to konkrétně udělat – máte na to celý týden!

Pokud se ve skupině nesetkáte, každý si může zkusit vyrobit papírový model scény uzdravení z přílohy, který vám může během celého týdne tento příběh připomínat.

Obrázek rozstříhneme na dvě poloviny, vystříhneme postavičky a připravíme vyznačené otvory. Provléčeme nit nejprve dírou ve střeše, pak lůžkem nemocného zepředu dozadu a zezadu dopředu a znovu dírou ve střeše, a oba konce svážeme, čímž vznikne lůžko s nemocným na dvou „provazech“, s nimiž se dá pohybovat nahoru a dolů. Pomocí patentu lze v označeném místě též s lůžkem spojit i druhou postavu z horní poloviny obrázku, která se může pohybovat a naznačovat tak scénu, kdy nemocný vstává z lůžka.

(podle metodiky a pracovního listu pro 2. třídu ZŠ Poznáváme Boží lásku, Brno: 2004, s. 53)